

KOMUNIKAT RADIOWY Z DNIA 16 XII, 1941
poranny

I

Dotyczące Polski

DEUTSCHLANDSENDER po niemiecku, 14 XII, g. 11.30

W Poznaniu otwarto wystawę pod nazwą: Obrona niemiecka w Wartheland. Szczegółowo wykazuje ona rozwój obrony niemieckiej na odzyskanym wschodzie i walkę narodu niemieckiego o miejsce do życia na wschodzie, trwającą niemal 30 lat.

W Litzmännstadt otwarto wystawę sztuki pod nazwą: Malarze w Wartheland na której wystawiono 180 prac czterdziestu artystów.

BRATYSŁAWA po ukraińsku, 14 XII, g. 21.30

Teatr Ukraiński we Lwowie mieści się w Teatrze Miejskim. Dyrektorem jest Głowacki.

MOSKWA po polsku, 15 XII, g. 13.30

W sztabie armji polskiej odbyło się przyjęcie dla gen. Sikorskiego. Na przyjęciu obecni byli przedstawiciele armji sojuszniczych, vice-komisarz spraw zagr. Wyszyński, amb. Koł i gen. Anders. Po przyjęciu raportu od dowódcy kompanji honorowej gen. Sikorski przyjął kierowników wydziałów sztabu. Następnie przemówił gen. Anders, stwierdzając, że będziemy razem walczyli z armją czerwną, a wojska polskie z pośród wszystkich oddziałów sprzymierzonych, znajdujących się na terenie Związku Sowieckiego, będą najbliższymi swego kraju ojczystego. Z radością dowiedzieliśmy się - mówił gen. Anders - że Gen. Sikorski kieruje polityką polską i wojskiem polskim; witamy go jako symbol odradzającej się Polski i jako przyjaciela żołnierzy. Obecni wzniesli trzykrotny okrzyk na cześć gen. Sikorskiego, zaś orkiestra odegrała polski hymn narodowy.

Następnie przemawiał gen. Sikorski. Uwaga: tekst przemówienia pokrywa się z podanym w Dzienniku Polskim z 13 bm.

Donoszą ze Sztokholmu, że niemieckie władze okupacyjne stosują w Polsce dalsze represje za napaści na oficerów niemieckich. Ostatnio wykonano wyrok śmierci na Michale Paderewskim i Józefie Stanku.

"POLSKIE RADIO IM. T. KOSCIUSZKI" po polsku, 15 XII, g. 19.00

Pismaki hitlerowskie ukują teorję o niższości rasy słowiańskiej dla dodania ducha żołdakom niemieckim i przekonania świata, że ich napaść na narody słowiańskie jest uzasadniona. W ostatnich paru latach szereg narodów słowiańskich zostało pozbawionych niepodległości. Jedne pokonano na polu walki inne, jak Bułgarię, zdobyto zdradą i podstępem. Wreszcie wszystkie, z wyjątkiem Sowieców, znalazły się pod rządami hitlerowców.

Narody słowiańskie pokonane były przede wszystkim dzięki brakowi jedności. Niektóre jeszcze dziś są w obozie wroga. Przykładem tego potwornym są Słowacja, udział Polski w rozbiórce Czechosłowacji, przeprowadzonym przez ówczesny rząd sanacyjny, świadczył, że w Słowiańszczyźnie dzieje się nie-dobrze. Brak było czynnika koordynującego ludy słowiańskie.

Napad hitlerowców na Sowiecy zmienił sytuację. Sowiecy, to w dużym stopniu państwo słowiańskie, a ponadto wielka potęga militarna, która wszelako nie zagraża małym narodom. Rzucone z Moskwy hasło jedności słowiańskiej znalazło wszędzie ogromny odzew. Wiec słowiański, jaki odbył się w Moskwie w sierpniu br., przejdzie do historii; przedstawiciele wszystkie Słowian zadeklarowali swą wolę walki ze śmiertelnym wrogiem.

Jeden po drugim następują objawy zjednoczenia. Sowiecy uznali kolejno emigracyjno rządy Czechosłowacji, Polski i Jugosławii. Rząd polski zawarł z rządem sowieckim traktat przyjaźni i sojusz wojskowy. W Sowiecie powstaje armja polska i armja czeska. Między Polską, Czechosłowacją i Jugosławią wytwarza się serdeczna współpraca. Czesci i Polacy walczą obok siebie w Afryce, Jugosłowianie szkolą się w oddziałach polskich w Szkocji, Polacy idą do walki u boku narodów sowieckich, Rosjan, Ukraińców i Białorusinów.

Ukoronowaniem jest zjednoczenie Słowian w Stanach Zjednoczonych; zjazd 2500 delegatów w Acron świadczy, że odżyły węzły, łączące Słowian w Ameryce ze ich krajami ojczystymi, i potwierdza słuszność deklaracji sowieckiej.

Wzrasta zwarty front w obronie jedności i dumy Słowian. Ślawianstwo zwycięży.

Radio moskiewskie ogłosiło depeszę, wysłaną do Stalina przez gen. Sikorskiego. Depesza ta brzmi: "Do pana Promiennika Stalina. Min. Wyszyński zakomunikował mi wiadomość o sukcesach armii czerwonej na całym szeregu odcinków frontu. Wyrażam ci wodzu i twórcy armii czerwonej mój zachwyt dla jej wspaniałej walki o wspólną naszą sprawę, i wyzwolenie ludów. Jestem przekonany, że zwycięstwa na południu i pod Moskwą są zapowiedzią ostatecznego i pełnego zwycięstwa nad wrogiem. Sikorski."

Depesza świadczy o tym, iż rząd polski stoi na stanowisku braterstwa z Sowiećmi. Wojna Sowiećów jest naszą wojną. Każdy Polak musi w niej wziąć udział. Wszyscy do czynu, do walki!

W Brytania jest w stanie wojny z Finlandją, Rumunją i Bułgarją. Dla nas sytuacja jest jeszcze jaśniejsza, gdyż Związek Sowiećki jest naszym sojusznikiem; wojska nasze znajdują się na terenie ZSRR i łatwo mogą spotkać się w polu z wojskami rumuńskimi i węgierskimi, lub nawet fińskimi. Istnieje więc faktyczny stan wojny, choć formalnie nie została ona wypowiedziana. Należało to zrobić. Skoro rząd nasz wypowiedział wojnę Japonji, należało spodziewać się wypowiedzenia jej i innym satelitom Osi. Niema

miejsca na niejasności. Obowiązuje nas pełna solidarność wobec sojuszników. A ponadto żołnierz polski w razie spotkania z żołnierzem rumuńskim, węgierskim, lub fińskim winien mieć pełną świadomość, że ma do czynienia z nieprzyjacielem. Kraj oczekuje odpowiedniej deklaracji rządu.

Szkodzić wrogowi może i powinien każdy. Niedawno w Podpłockim chłopcy zmieni do dostarczenia kartofli odgarnęli skomę i kartofle zmarzły; Niemcom nie z nich nie przyszło. Rozgłoszenia ponadto nadała sarkastyczny artykuł o niepowodzeniach niemieckich w Rosji.

II

Z najważniejszych spraw światowych.

ROZGŁOSZENIA AMERYKANSKIE, 15 XII

/New York NBC, g. 15.00, 16.00 i 18.00, CBS g. 17.00 i 19.00, Boston/po polsku/ g. 19.45/.

Prezydent Roosevelt skierował do Kongresu Białą Księgę, poświęconą atakowi japońskiemu na wyspy Hawajskie.

Kongres upoważnił Prezydenta do wprowadzania wszelkich zmian w kompetencjach poszczególnych resortów i urzędów, zależnie od potrzeb wojny.

Zgromadzenie Narodowe Filipin uchwaliło stan wyższej konieczności.

Chińczycy przebili w kilku punktach zewnętrzny pierścień obrony Kantonu.

W Brazylii poddano ścisłej cenzurze wszystkie depesze DNB, Stefaniego i Transocean; szereg pism Osi zawieszono.

Ogłoszenie neutralności przez Turcję uważane jest za dowód presji niemieckiej.

Gubernator Dakaru wystosował do rządu Stanów depeszę z życzeniami zwycięstwa nad Japonją. Koła oficjalne Stanów uważają depeszę za dowód zamiaru Francuzów bronięcia Dakaru przeciw Osi.

W głośnym procesie o knucie zamachu na Mussoliniego i akty sabotażu z pośród 60 oskarżonych, skazano w Triescie 9 na karę śmierci, zaś 48 na długoladne więzienie.

Antonescu odmówił spełnienia żądań niemieckich dostarczenia dalszych 10 dywizyj.

NYT stwierdza, że przez 4 lata podziwialiśmy siłę woli i bohaterstwo opór Chińczyków, Polaków i Brytyjczyków, lecz zachowywaliśmy się tak, jakby los ludności tych krajów niewiele nas obchodził. Teraz wprawdzie metropolja nasza nie została bezpośrednio najechna, ale na Oahu zginęły setki Amerykan, wymierzono nam dotkliwy cios i liczyć się z tem musimy, że przyjdą jeszcze dalsze ciosy. Dotąd walczyli inni, teraz my sami musimy walczyć.

Na marginesie deklaracji Litwinowa NYT stawia dwa pytania: czy Japonja pozwoli Sowiećom walczyć na jednym froncie aż do pokonania Hitlera, jak to planuje Sowiećy, a potem uderzyć na nią i czy nie byłoby z korzyścią dla Sowiećów, gdyby odstąpiły angloamerykanom bazy na Dalekim Wschodzie, które m. i. chroniłyby ZSRR przed uderzeniem od tyłu?

New York Sun oświadcza, że dopóki będzie pływać jeden okręt amerykański i latać jeden samolot i żyć jeden żołnierz Stany walczyć będą z wrogiem.

NY World Telegraph podkreśla, iż deklaracja Berlin - Rzym upraszcza

tylko działania morskie i ułatwia koordynację akcji na obu oceanach. Kolonie niemieckie i faszystowskie w Ameryce Łacińskiej będą miały bardzo utrudnione zadanie.

Korespondent WFP z Berno, a także źródła dyplomatyczne donoszą, iż deklaracja Hitler - Mussolini wywarła fatalne wrażenie w Niemczech i Włoszech, gdzie wyrażano się jaknajgorsze obawy. Niemcom tłumaczy się teraz, że wobec wojny na Pacyfiku, dostawy amerykańskie przestaną dochodzić do WBrytanii przedtem zaś wywodziło się, że nie dochodzą, gdyż są dziesiątkowane.

Między prezesami komitetów wykonawczych partii demokratycznej i republikańskiej nastąpiła wymiana depesz, ustalająca rozejm na cały czas trwania wojny.

RYM po włosku, 14 XII, g. 12.00

Donoszą z Tokio, iż straty floty wojennej Stanów oceniano są na 270 tys. ton, zaś brytyjskie na 80 tys. Ponadto zajęto 225 statków brytyjskich w tym jedną kanonierkę. Lotnictwo morskie anglo-amerykańskie straciło 364 samoloty.

ARYŻ po francusku, 14 XII, g. 13.00

Do Brytanii oświadczył, że zwyciężskie Niemcy chcą stworzyć Nową Europę do której pragną włączyć Francję. Muszą jednak wiedzieć jasno, jaką rolę Francja pragnie odegrać; to też Niemcy nie mogą pojąć względów, okazywanych przez Francję WBrytanii i Stanom.

DONAUSBENDER po serbochorwacku, 14 XII, g. 22.00

Działania na froncie wschodnim odbywają się zgodnie z planem. Sowieckie przeciwności są śmieszne, gdyż zajęcie kilku niwaznych miejscowości nie może wpłynąć na wynik obecnej walki. Główną rzeczą jest niedawanie wrogowi wycohnienia.

III

Ogólne

BERLIN po niemiecku, 14 XII, g. 6.00

Przedsiedlowcy niemieccy z Estonji i Łotwy mają przesłać swe adreśy do Volksdeutsche Mittelstelle, Zentral Partei, Tiergarten-Strasse 18a., Berlin W. 35.

PRAGA po czesku, 14 XII, g. 21.00

Sekretarz Stanu Frank przemawiając w Niemieckim Towarzystwie Historycznym w Pradze podkreślił, iż na skutek działalności szkoły Palackiego, na której kształcili się Masaryk i Benes, a głoszącej, że misją Czechów jest walka z Rzeszą, inteligencja czeska przez 100 lat była wrogo dla Rzeszy usposobiona. W rzeczywistości jedyną misją dzisiejszą Czech jest współdziałanie z Rzeszą.

RYM po rosyjsku, 15 XII, g. 15.00

Japonja gotowa była wycofać swe oddziały z Indochin, domagając się tylko udzielenia jej wolnej ręki w Chinach południowo-zachodnich. Stany nie tylko nie zgodziły się na to, lecz wysunęły jeszcze szereg żądań nie do przyjęcia.

Japońskie biuro informacyjne zaprzecza wiadomości o zatopieniu lub uszkodzeniu 2 pancerników japońskich; statki te nie znajdują się wogóle w strefie działań wojennych.

MOSKWA po polsku, 15 XII, g. 13.30

Gen. Gudin udzielił w Londynie wywiadu w którym stwierdza, że gdyby gen. Weygand nie został usunięty, kolonie francuskie chętnie przyłączyłyby się do walki przeciw Niemcom.

BBZ stwierdza, że trudności na jakim spotyka armja niemiecka w Rosji nie mają sobie równych w dziejach, i trzeba całej działalności żołnierza niemieckiego, by im sprostać.

MOSKWA po rosyjsku,

14 XII, g. 4.00 - Robotnicy Baku wykonali plan roczny wydobycia ropy.
14 XII, g. 9.00 - Stachanowcy są najwydatniejszą pomocą dla armji czerwonej.

14 XII, g. 10.00 - Szezerbakow podkreślił doniosłość niepowodzenia planu niemieckiego i olbrzymiego wysiłku, dokonanego przez naród sowiecki.

14 XII, g. 11.00 - Prawda: - Niemcy zostali odrzuceni z pod Moskwy, armje sowieckie idą wszędzie naprzód. Lecz zawczasie jeszcze mówić o zupełnej klęsce wroga. Trzeba nieustawać w akcji.

14 XII, g. 11.30 - Prawda: - Artykuł Aleksandrowa. Ofensywie niemieckiej na Moskwę towarzyszyły liczne zapowiedzi i przechwałki. W połowie listopada Hitler wydał rozkaz dzienny, w którym oświadczył: "Z uwagi na znaczenie wskazanych okoliczności, w szczególności nadejściem zimy i złego wyposażenia armji nakazuję likwidację Moskwy w najbliższej przyszłości i za wszelką cenę."

Przyczyny niepowodzenia planu niemieckiego są różnorodne. Na zachodzie hitlerowcy często mieli do czynienia z rządami typu francuskiego, gotowymi poddać stolicę i miasta bandytom faszystowskim. Na wschodzie faszyci spotkali innego przeciwnika, a ponadto musieli użyć, nie tak jak na zachodzie gdzie rzucali tylko część wojsk - wszystkie swe siły i ponieśli kolosalne straty.

Apoetyty Hitlera i jego klikki są bez granic, idysproporcja między potęgą niemieckiej machiny wojennej, a fantastycznymi cenami niemieckiego dowództwa jest ogromna. Niemiecka potęga nie jest tak wielka jak to głosili hitlerowcy.

Wreszcie Niemcy niebezpiecznie przeliczyli się. Jak stwierdził Stalin, armja nasza okazała się silniejszą niż Niemcy sądzili, zaś niemiecka słabsza niż mówiono.

14 XII, g. 19.30 - Mimo trudności spowodowanych przez mrozy kolejarzy kolei Kujbyszowskiej przeprowadzają pociągi według rozkładu. - Lekki przemysł Turkmenji ogromnie zwiększył swą produkcję.

LENINGRAD po rosyjsku, 14 XII, g. 4.00

Na licznych zebraniach w fabrykach omówiono zwycięstwa sowieckie pod Moskwą. Powien stary robotnik oświadczył: nasze zwycięstwa na południu, północy i zachodzie są oznaką szybkiej klęski faszystów; wykonane przyrzeczenie dane Stalinowi, zniszczenia wszystkich faszystów, którzy wdarli się na nasze terytorjum.

"RADIOSTACJA UKRAINY RADZIELCKIEJ IM. T. SZEWCZENKI", po ukraińsku, 14 XII, g. 21.20

Pod przewodnictwem prezosa R.N. Ukrainieckiej SRRv, Greczuchy odbyło się zebranie wybitnych Ukraińców z udziałem akad. Kornijezuka, prof. Bohomolca, członków RN Tychiny i Krywonosa, pisarki Wandy Wasilewskiej, Katarjewy, Bondarenko, Kobarżyńskiego, Litwinienko - Goldinej, Szumskiego, Gohońienko i innych. Omówiono zwycięstwa pod Moskwą i na południu. Walka w której Ukraińcy biorą udział u boku swych braci Rosjan, Białorusinów, Gruzynów i innych narodów Związku Sowieckiego, skończy się pełnym zwycięstwem.

ROZGŁOSNIĘ AMERYKANSKIE

Depesze

Stany ogłosiły o śmierci adm. Kidda podczas ataku na Hawaje. Wkrótce potem Japończycy ogłosili o zatopieniu pancernika Arizona. Wykryli oni widać, że w wykazach z kwietnia 41 admirał Kidd figurował jako dowodzący na Arizonie, a nie wiedzieli, że od tego czasu był on przeniesiony na inny okręt i dali wiadomość o zatopieniu pancernika. - Za rok Stany produkować będą 4,800 tanków miesięcznie. Obecnie produkcja wynosi 840. - W Grecji wojska okupacyjne składają się z trzech dywizyj niemieckich, 16-tu włoskich i 5 bułgarskich. - Dziennikarze zagraniczni odwiedzili Moskwę i stwierdzają, że w mieście jest mało uszkodzeń, urzędy działają normalnie i żywności jest dosyć.

Korespondenci

L. Lesueur, Moskwa. Panuje tu zadziwiający spokój. Gmach Uniwersytetu jest uszkodzony. W porównaniu z Londynem szkody są nieznaczne. Armja niemiecka cofa się na całym froncie i podobnie jak napoleońska, cofa się na tereny już zniszczone przez wojnę. - C. Brown, Singapore. Ewakuacja Singapore trwa, jak również Hongkongu, skąd m.ia lotnicy chińscy i amerykańscy wywieźli panią Sunjatsen i chińskiego ministra skarbu.

